

Gebruik het ERK voor een communicatieve aanpak

Aanbeveling 3: Paul Halma

Achtergrond - 21 september 2011

Uit het Belevingsonderzoek Duits 2010 van het Duitsland Instituut Amsterdam (DIA) zijn twaalf aanbevelingen voortgekomen voor aantrekkelijker Duits-onderwijs. In een serie 'good practices' lichten vak- en/of ervaringsdeskundigen toe hoe docenten de aanbevelingen in praktijk kunnen brengen. In deel drie Paul Halma, docent Duits en teamleider Quest aan het A. Roland Holst College in Hilversum.

“Het is me gelukt! Ik had een Duitser aan de lijn en hij begreep me!” Deze uitspraak kwam uit de mond van een tweedeklasser met net twee blokken Duits achter de rug. Vol trots meldde hij dat hij telefonisch een tafeltje in een Duits restaurant gereserveerd had. Dat een communicatieve aanpak in je les heel motiverend werkt, is geen geheim voor ons leraren Duits. Dat het Europees Referentiekader kan helpen bij het bedenken van taaltaken is goed om te weten. Het is een van de aanbevelingen uit het Belevingsonderzoek Duits 2010. In het volgende een tweetal voorbeelden uit de praktijk.

“Aan het einde van dit blok interview je een van onze Duitse gasten, bedenk in tweetallen wat je van deze persoon wilt weten.” Zo begint onze instructie van de interviewopdracht in de derde klas. Deze opdracht hebben wij bedacht aan de hand van de ERK-candostatements waar je duidelijke omschrijvingen van de spreekvaardigheidseisen op het A2-niveau terugvindt. Een voorbeeld: Ik kan een gesprek beginnen, gaande houden en afsluiten. Het is eigenlijk zo simpel, je motiveert voor je vak door ze eenvoudigweg moedertaligen te laten interviewen en de feedback van de geïnterviewden is goud waard. Waar vind je deze Duitsers? Ik kreeg na één mail aan al onze ouders vijf vrijwilligers binnen.

De communicatieve aanpak werkt ook in de tweede klas. Hier werken we in blok 2 met een taaltaak waarbij in eerste instantie de leerlingen de schrik om het hart slaat: Ze bellen allemaal naar een Duits restaurant om een tafeltje te reserveren. Deze opdracht is onderdeel van ons project Essen und trinken en sluit goed aan bij de ERK-spreekvaardigheidseisen in het tweede jaar. Een voorbeeld uit het A1-niveau: Ik kan de tijd noemen met behulp van uitdrukkingen als volgende week, afgelopen vrijdag, in november, drie uur. Reken maar dat dit goed geoefend wordt

voordat ze bij een echt Duits restaurant gaan reserveren. Deze opdracht levert voor de docent extra werk op (ik heb met twee collega's uiteraard de Duitse restaurants van tevoren opgebeld om hen op het Übungstelefonat voor te bereiden), maar het heeft een grote opbrengst: veel zelfvertrouwen onder de leerlingen en trotse koppen!

De genoemde voorbeelden van taaltaken hebben mijn collega Marrit Hoeks en ik ontwikkeld voor Quest: Een havo/vwo-onderbouwafdeling met opdrachtgericht onderwijs op het A. Roland Holst College in Hilversum. In deze afdeling heeft het docententeam het onderwijsroer omgegooid: Niet de leergang staat centraal, maar de eigen ontworpen complexe opdrachten. Niet werken in de vaste structuur van één docent, één klas, één lesuur, maar met zijn tweeën voor een grotere groep in blokken waarbij je vele lesvormen kunt afwisselen.

Tot slot nog samengevat: Een communicatieve aanpak in je lessen motiveert leerlingen heel erg. Het ERK biedt voor het ontwikkelen van (spreekvaardigheids)lessen een prima kader zodat je de goede eisen aan de opdrachten en taaltaken kunt stellen. Het loont om af en toe je leergang weg te leggen en je leerlingen met een eigen spreekvaardigheidstaak aan de slag te laten gaan.

Paul Halma, docent Duits en teamleider Quest aan het A. Roland Holst College in Hilversum.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3030/gebruik-het-erk-voor-een-communicatieve-aanpak>